

Pembe Candaner: Paradokslarla yaşamayı bilmek...



Çelişkilerle dolu, belirsizlik ve bir karmaşa çağında yaşıyoruz. Geçiş dönemlerinde görülen 'kaos' denge durumuna gelene kadar durum böyle...

Çelişkilerle dolu, belirsizlik ve bir karmaşa çağında yaşıyoruz. Geçiş dönemlerinde görülen 'kaos' denge durumuna gelene kadar durum böyle... Her şey bir değişim ve gelişim

içinde. Ama iyi ama kötü...

İş yaşamı da haliyle değişiyor. Geçmişteki güvence ve istikrara sahip olmayan yeni çalışanlar kuşağı, daha farklı ve esnek bir dünyaya doğru gidişe rehberlik ediyor.

Yeni bir yaşam ve çalışma sistemini beraberinde getiren bu yeni çağda, kendimize yapabileceğimiz en faydalı şey paradokslarla yaşamayı öğrenmek olacaktır. Yaşımız ne olursa olsun.

Paradoks, geçiş dönemlerinde en parlak devrini yaşar, onu ne çözebilir ne de kaçabilirsiniz. Bu durumda yapabileceğimiz tek şey paradoksları tanımlayarak anlamak ve onları yönetmektir. Ancak böyle yaparsak onların arasından fazla yara almadan gizli geçiş yollarını bulmayı başarabiliriz... İrlandalı Charles Handy 'The Empty Raincoat'(Boş yağmukluk) adlı kitabında, zamanımızın temel paradokslarından bahseder. Bugün nedense bunları yazmak istedim sizlere.

İlk olarak 'zeka paradoksu' diyordu Handy. Evet, bilgi çağında zenginliğin kaynağı artık toprak ya da fiziksel mülkiyet değil zeka. Ancak zekanın kaynağı para değil. Satın alınamıyor, satılamıyor, dağıtımı yapılamıyor, çalınmıyor ya da ödünç verilemiyor. Aynı sebeple şirket patronları da zenginliklerinin kaynağı olan bu zekayı satın alamıyorlar.

Çalışma paradoksu: Çok çalışanlar çok para kazanıp az zamana sahip olurken; az çalışanlar az para kazanırken daha çok zamanları var. Daha iyi bir yaşam için daha fazla para isteyenler, daha fazla çalışıp düşledikleri yaşam için zaman

bulamıyorlar.

Zaman paradoksu: Bilim ve teknolojideki ilerlemelere bağlı olarak daha verimli hale geldik ve artık daha uzun yaşıyoruz. Ancak daha fazla zamana sahip olmak yerine şimdi de zamanımızın azlığından yakınıyoruz. Hızlanan iş süreçleri bize yaşayacak zaman bırakmıyor.

Şirketlerin paradoksu: Eskiden şirketler fiziksel varlıklara sahipti ve büyüklük böyle ölçülüyordu. Günümüzde şirketler eskilerine göre çok daha büyük ama fiziksel varlıkları daha küçük.

Yaş paradoksu: Yeni kuşak her zaman bir önceki kuşaktan farklı olur. Bunu bilmemize rağmen, gençken bizden önceki kuşaklara bakış açımız, nedense yaşlandığımızda bizden sonraki kuşaklara bakış açımızın tam tersi oluyor. Eleştirdiğimiz şeyleri bu kez kendimiz yapıyoruz.

Bireyin paradoksu: Toplum bireye değer verir. Bir taraftan bize kendimiz olmamız gerektiğini, kendi yolumuzu izlememizi ve birey olmamızı söyler. Diğer taraftan bizden bağımsız davranmayan ve mutlaka bir grubun parçası olmamızı ve kalıpsal normlara uymamızı ister.

Adalet paradoksu: Adalet duygumuz bize, herkesin hak ettiğini alması gerektiğini söyler. Ama bunun anlamı ne? Eşit hisseler mi alacağız, yoksa daha fazla şey yapan ve daha fazlasını hak edenler daha fazla mı alacak? Adalet nasıl dağıtılmalı?

Kısaca, içinde bulunduğumuz, 'ne seninle ne sensiz' durumu bana bu yazıyı yazdırdı. Rahat etmek istiyorsak, paradokslarla birlikte yaşamayı öğrenmeliyiz hem de hemen...

(Pembe CANDANER – 07.06.09)